

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

BKA-WKI-0702-4-33/13

Warszawa, 10 lutego 2014 r.

Pan
Marcin Smolik
p.o. Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej
ul. Józefa Lewartowskiego 6
00-190 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ Ministerstwo Edukacji Narodowej² przeprowadziło kontrolę w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej (dalej: CKE) z siedzibą w Warszawie przy ul. Lewartowskiego 6. Zakres kontroli dotyczył:

- I. Wypłacania pracownikom CKE zaliczek;
- II. Wybranych zagadnień dotyczących zatrudniania w CKE pracowników do realizacji projektów POKL;
- III. Dopłat do wypoczynku dla dzieci pracowników CKE oraz zasad udzielania pożyczek na cele mieszkaniowe;
- IV. Postępowań o udzielenie zamówień publicznych na świadczenie usług prawnych;
- V. Udzielania przez dyrektora CKE upoważnień.³

Kontrola została przeprowadzona pod względem legalności, gospodarności i celowości.

Pan Artur Gałęski w okresie od 1 lipca 2011 r. do 30 kwietnia 2013 r. pełnił obowiązki dyrektora CKE a w okresie od 1 maja 2013 r. do 4 grudnia 2013 r. zajmował stanowisko dyrektora CKE.

¹ Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

² Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej: Bogdan Bazan główny specjalista, kierownik zespołu kontrolującego; Anna Nojszewska główny specjalista; Katarzyna Tomaszewska główna księgowa; Jarosław Cieślakiewicz główny specjalista; Urszula Witkowska naczelnik wydziału; Bogna Szymańska główny specjalista; Małgorzata Morawiec główny specjalista. Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w okresie od 11 września 2013 r. do 15 listopada 2013 r.

³ Kontrolą objęto okres od 2010 r. do 2013 r.

I. Wypłacanie pracownikom CKE zaliczek

Na podstawie sprawozdania Rb-N ustalono, że w CKE utrzymuje się od początku roku wysoki stan niewyegzekwowanych należności od dłużników krajowych na poziomie przekraczającym 11 tys. zł. Z analizy dokumentów wynika, że są to wypłacone pracownikom i nierozliczone w terminie zaliczki, wypłacane na:

- bieżącą obsługę samochodu służbowego (w tym zakup paliwa) z terminem rozliczenia do 27 grudnia br.,
- zakup drukarki z terminem rozliczenia do końca 2013 roku (zwrócona po odstąpieniu od zamiaru zakupu drukarki),
- zakup art. biurowych i wyposażeniowych z terminem rozliczenia do dnia 29 marca 2013 r.,
- zakup publikacji specjalistycznych z terminem rozliczenia do dnia 29 marca 2013 r.

Odnosnie do wypłat ww. zaliczek ma zastosowanie w szczególności przepis § 15 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (j.t. Dz. U. z 2010 r. nr 241, poz. 1616), zgodnie z którym zaliczki mogą być udzielane wyłącznie w zakresie określonym w odrębnych przepisach. Nie określono przepisów prawa umożliwiających udzielenie zaliczek w przedstawionym wyżej zakresie.

Wobec powyższego działanie polegające na wypłacie ww. zaliczek pracownikom CKE jest działaniem nielegalnym ponieważ zaliczki wypłacono bez podstawy prawnej, a w trzech ostatnich ww. przypadkach działaniem niegospodarnym, bowiem środki budżetowe zaangażowano wcześniej niż było to konieczne.

Wypłacane były również zaliczki na pokrycie kosztów wyjazdów służbowych:

- Zaliczka w wysokości 3 000,00 zł została wypłacona w dniu 09 stycznia 2013 r. w związku z wyjazdami służbowymi na terenie kraju w styczniu br. (delegacje służbowe nr 18,19, 20, 21).
21 stycznia 2013 r. została rozliczona zaliczka z delegacji nr 19 na czas 11.01.2013 r. do 13.01.2013 r. w związku ze spotkaniem w Szkole Podstawowej Nr 1 w Nowogardzie - spotkanie odbyło się 12 stycznia br. Koszt delegacji wyniósł 786,93 zł, jest to kwota za dojazd. Z kwoty zaliczki został zakupiony na potrzeby Dyrektora sprzęt do odtwarzania materiałów multimedialnych i nośników elektronicznych za 545,00 zł. Suma wydatków wyniosła 1331,93 zł. Kwota została wyrównana do poziomu pierwotnie wypłaconej zaliczki. Zaliczka została zwrócona w wysokości 3 000,00 zł w dniu 06 lutego 2013 r.
- Zaliczka 3 000,00 zł została wypłacona w dniu 19 lutego 2013 r. w związku z wyjazdami służbowymi na terenie kraju w miesiącu lutym i marcu br. (delegacje służbowe nr 74, 75,76).
W dniu 28 lutego 2013 r. została rozliczona zaliczka z delegacji nr 74 do Szczecina na czas 22.02.2013 r. do 23.02.2013 r. Koszt delegacji wyniósł

- 180,00 zł, jest to kwota za dojazdy, pozostała nierozliczona kwota w wysokości 2 820,00 zł została zwrócona w dniu 05 kwietnia 2013 r.
- Zaliczka 2 820,00 zł została wypłacona w dniu 05 kwietnia 2013 r. w związku z poleceniem wyjazdu służbowego nr 145 do Krakowa w celu spotkania - KRASP. Kwota zaliczki w wysokości 2 820,00 zł. została zwrócona w dniu 14 czerwca 2013 r.
  - Zaliczka 700,00 zł została wypłacona w dniu 20 marca 2013 r. w związku z poleceniem wyjazdu służbowego nr 117 na trasie Łowicz - Warszawa - Łomża na czas 22-23.03.2013 r. w celu udziału w pracach Zespołu Projektu IV „Pilotaż nowych egzaminów maturalnych”.
Pracownik rozliczył koszty podróży krajowej w terminie 11 dni od zakończenia tej podróży. Koszt delegacji wyniósł 410,40 zł, jest to kwota za noclegi, różnica 289,60 zł została potrącona z wynagrodzenia za miesiąc kwiecień br. na podstawie upoważnienia do potrącenia zaliczki z najbliższej wypłaty wynagrodzenia.
  - Zaliczka 400,00 zł została wypłacona w dniu 29 maja 2013 r. w związku z poleceniem wyjazdu służbowego nr 189 do Krakowa na czas od 31.05 do 02.06.2013 r. w celu spotkania, które dotyczyło egzaminu maturalnego z filozofii.
Pracownik rozliczył koszty podróży krajowej w terminie 25 dni od zakończenia tej podróży. Koszt delegacji wyniósł 237,00 zł, jest to kwota za noclegi, dietę oraz ryczałt na dojazdy, różnica 163,00 zł została wpłacona przez pracownika do kasy w dniu 27 czerwca 2013 r.

Odnosnie do wypłat ww. zaliczek w szczególności mają zastosowanie, odpowiednio:

- przepis § 8a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 30 grudnia 2002 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2002 r. nr 236 poz. 1990), zgodnie z którym:
  1. Na wniosek pracownika pracodawca przyznaje zaliczkę na niezbędne koszty podróży.
  2. Rozliczenie kosztów podróży przez pracownika jest dokonywane w terminie 14 dni od dnia zakończenia podróży.
  3. Do rozliczenia kosztów podróży pracownik załącza dokumenty (rachunki) potwierdzające poszczególne wydatki; nie dotyczy to diet oraz wydatków objętych ryczałtami. Jeżeli uzyskanie dokumentu (rachunku) nie było możliwe, pracownik składa pisemne oświadczenie o dokonanym wydatku i przyczynach braku jego udokumentowania,
- przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r., poz. 167), tj. przepis § 5, zgodnie z którym:

1. Pracownik dokonuje rozliczenia kosztów podróży krajowej lub podróży zagranicznej nie później niż w terminie 14 dni od dnia zakończenia tej podróży.
2. Do rozliczenia kosztów podróży, o których mowa w ust. 1, pracownik załącza dokumenty, w szczególności rachunki, faktury lub bilety potwierdzające poszczególne wydatki; nie dotyczy to diet oraz wydatków objętych ryczałtami. Jeżeli przedstawienie dokumentu nie jest możliwe, pracownik składa pisemne oświadczenie o dokonanym wydatku i przyczynach braku jego udokumentowania.
3. W uzasadnionych przypadkach pracownik składa pisemne oświadczenie o okolicznościach mających wpływ na prawo do diet, ryczałtów, zwrot innych kosztów podróży lub ich wysokość.

oraz § 11, zgodnie z którym na wniosek pracownika pracodawca przyznaje zaliczkę na niezbędne koszty podróży krajowej w wysokości wynikającej ze wstępnej kalkulacji tych kosztów,

- art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zgodnie z którym jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków,
- art. 124 § 1 pkt. 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, na podstawie którego środki przekazane pracownikowi w formie zaliczki stanowią mienie powierzone zatrudnionemu z obowiązkiem zwrotu bądź do wyliczenia się.

Działanie polegające na wypłacie jednorazowych zaliczek z tytułu podróży służbowych wypłaconych dyrektorowi CKE odpowiednio – 9 stycznia 2013 r. na planowane podróże służbowe: 11-13.01.2013 r.; 16.01.2013 r.; 21.01.2013 r.; 22.01.2013 r. oraz 19.02.2013 r. na planowane podróże służbowe 22-23 02.2013 r., 26.02.2013 r., 01.03.2013 r. jest nielegalne ponieważ przepisy nie przewidują możliwości wypłacania jednorazowych zaliczek w sytuacji, gdy planowana podróż, do więcej niż jednej miejscowości, nie jest jednorazowym wyjazdem. Jest też działaniem niegospodarnym, gdyż środki budżetowe zaangażowano wcześniej niż było to konieczne.

Zaniechanie niezwłocznego rozliczenia (zwrotu) pobranej zaliczki na planowane podróże służbowe 16.01.2013 r.; 21.01.2013 r., 22.01.2013 r., 22-23 02.2013 r., 26.02.2013 r., 01.03.2013 r. oraz 26-27.04.2013 r., które zostały anulowane, stanowi naruszenie odpowiednio przepisu § 8a ust. 2 ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 30 grudnia 2002 r. i § 5 ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. Jest to działanie niegospodarne i nierzetelne ze względu na: brak możliwości wykorzystania przez jednostkę zaangażowanych środków budżetowych, niewykonywanie przez pracowników obowiązków z należytą starannością, sumiennie i terminowo.

Natomiast nieprzedstawienie wysokości zaliczek na poszczególnych drukach poleceń wyjazdu służbowego oraz nieokreślenie środka transportu stanowi naruszenie odpowiednio przepisu § 8a ust. 1 ww. rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 30 grudnia 2002 r. i § 11 ww. rozporządzenia

Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. Jest też działaniem nierzetelnym.

Podobnie nierozliczenie w wymaganym terminie przez pracowników CKE zaliczek na podróże służbowe (delegacje służbowe nr 117 i 189) jest działaniem niegospodarnym i nierzetelnym.

Należy nadmienić, że w zakresie wydatkowania środków publicznych stosuje się zasadę „dozwolone (w zakresie wydawania środków publicznych) jest to, co prawo wyraźnie przewiduje”.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami wykonywania budżetu dokonywanie wydatków następuje w granicach kwot określonych w planie finansowym, z uwzględnieniem prawidłowo dokonanych przeniesień i zgodnie z planowanym przeznaczeniem, w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Zakres upoważnienia nie jest limitowany tylko pojęciem „planu finansowego jednostki sektora finansów publicznych”, ale także o jego granicach stanowi art. 44 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, który wyraża zasadę, że „jednostki sektora finansów publicznych dokonują wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków”. Takimi „przepisami” są tu zapisy dotyczące udzielania zaliczek pracownikom odbywającym podróże służbowe.

Merytoryczna podstawa upoważnienia do dokonania wydatku określa na rzecz kogo, w jakiej wysokości oraz w jakim terminie może zostać dokonany konkretny wydatek, natomiast finansowa podstawa tego upoważnienia ustala limit ogólnej kwoty wydatków w okresie roku budżetowego.

Środki przekazane pracownikowi w formie zaliczki stanowią mienie powierzone zatrudnionemu z obowiązkiem zwrotu bądź do wyliczenia się (art. 124 § 1 pkt. 1 ustawy z 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy). Pracownik jest zobligowany do rozliczenia zaliczki w ściśle określonym terminie, który obecnie wynika z rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013 r. poz. 167).

W trakcie czynności kontrolnych w ww. zakresie ujawniono okoliczności wskazujące na naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w art. 15 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. 2005 nr 14 poz. 114), zgodnie z którym naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zaciągnięcie zobowiązania z naruszeniem przepisów dotyczących zaciągania zobowiązań przez jednostkę sektora finansów publicznych.

Przyczyną wskazanych nieprawidłowości jest nieuwzględnianie ww. przepisu § 15 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, zgodnie z którym zaliczki mogą być udzielane wyłącznie w zakresie określonym w odrębnych przepisach oraz podejmowanie działań niezgodnie ze wskazanymi przepisami ww. rozporządzeń Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

II. Wybrane zagadnienia dotyczące zatrudniania w CKE pracowników do realizacji projektów POKL

Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie przekazała wykaz 80 pracowników zatrudnionych w CKE na podstawie umowy o pracę w formie telepracy, w latach 2010-2013. Zgodnie z przekazanym wykazem, na dzień 31 października 2013 r., w CKE do realizacji projektów POKL zatrudnionych było 40 pracowników na podstawie umowy o pracę w formie telepracy. Podczas analizy akt osobowych 40 pracowników zatrudnionych na umowę o pracę w formie telepracy do realizacji projektów POKL stwierdzono, że:

1. 34 osoby, w dniu zawierania umowy o pracę w formie telepracy, były jednocześnie zatrudnione w innych instytucjach.
(Ustalenie to wynika z informacji zawartej w dokumentach znajdujących się w aktach osobowych tych pracowników, tj.: kwestionariuszu osobowym pracownika ubiegającego się o zatrudnienie, CV, oświadczeniu o podstawowym miejscu zatrudnienia oraz zaświadczeniu o zatrudnieniu.)
2. Spośród ww. 34 osób:
  - 32 osoby zostały zatrudnione w CKE w pełnym wymiarze czasu pracy (1 etat),
  - 2 osoby zostały zatrudnione w niepełnym wymiarze czasu pracy, tj.: w wymiarze 0,4 etatu i 0,2 etatu.
3. Spośród ww. 32 osób zatrudnionych w CKE w pełnym wymiarze czasu pracy w formie telepracy w projektach POKL, co najmniej 12 osób było zatrudnionych jednocześnie w innych instytucjach, w pełnym wymiarze czasu pracy.
Ustalenie to wynika z informacji zawartych w aktach osobowych pracowników, tj.: zaświadczeniach o zatrudnieniu, kwestionariuszach osobowych pracowników oraz CV, w których wymienione były stanowiska pracy, na jakich ww. pracownicy byli zatrudnieni w innych instytucjach, np.: wicedyrektor oke, kierownik wydziału w oke, kierownik zespołu w oke, dyrektor szkoły.
4. Spośród ww. 32 osób zatrudnionych w CKE w pełnym wymiarze czasu pracy na podstawie umowy o pracę w formie telepracy w projektach POKL, 15 osób w oświadczeniach o podstawowym miejscu zatrudnienia wskazało inne miejsce zatrudnienia niż Centralna Komisja Egzaminacyjna, wśród nich również osoby wskazane wyżej, zatrudnione na dwóch pełnych etatach.
5. 4 osoby w swoich dokumentach aplikacyjnych wskazały, że zakończyły poprzednie zatrudnienie.
6. 2 osoby w swoich dokumentach aplikacyjnych nie wykazały dotychczasowego zatrudnienia.

Przekazane przez Departament Funduszy Strukturalnych MEN, ustalenia Komisji Europejskiej (KE) z audytu dotyczącego projektu POKL realizowanego przez CKE „Zastosowanie systemów teleinformatycznych (IT) w procesie oceny wyników egzaminów końcowych” wykazują na różnego rodzaju zagrożenia

wynikające z zatrudniania w ramach projektu osób jednocześnie zatrudnionych w organach regionalnych.

KE uważa, że „(...) bardzo wątpliwe jest, aby osoby te mogły równie wydajnie pracować jednocześnie na dwóch etatach przez okres dwóch lat. Istnieje duże ryzyko, że liczba roboczogodzin i koszty projektu zostały zawyżone w stosunku do faktycznej liczby przepracowanych w ramach projektu godzin. (...)

Istnieje ryzyko nakładania się i podwójnego finansowania wynagrodzenia. Ciągła praca w godzinach nadliczbowych stwarza ryzyko zmniejszenia wydajności pracownika.”

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (z 01.07.2013 r. znak: MRR/KL/1(9)07/13), wydatki związane z zaangażowaniem osoby wykonującej zadania w więcej niż jednym projekcie są kwalifikowane, o ile:

- obciążenie z tego wynikające, nie wyklucza możliwości prawidłowej i efektywnej realizacji wszystkich zadań powierzonych danej osobie,
- łączne zaangażowanie w realizację zadań we wszystkich projektach NSRO nie przekracza 240 godzin miesięcznie. (rozdział 4, podrozdział 5 – Koszty związane z zaangażowaniem personelu, pkt 7 lit. a, b).

Mając na uwadze przepisy art. 129 Kodeksu pracy stanowiące, że czas pracy pracownika zatrudnionego w pełnym wymiarze czasu pracy, nie może przekraczać 8 godzin na dobę i przeciętnie 40 godzin w przeciętnie pięciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym należy stwierdzić, że osoby zatrudnione jednocześnie w CKE i w innej instytucji w pełnym wymiarze czasu pracy pracują po 16 godzin dziennie.

W takim przypadku istnieje ryzyko braku możliwości rzetelnego wykonywania obowiązków pracowniczych zarówno w projekcie, jak i w drugim miejscu pracy.

Jednocześnie, należy zwrócić uwagę na jedno z podstawowych praw pracowniczych, jakim jest prawo do odpoczynku od pracy. Zgodnie z art. 133 § 1 Kodeksu pracy, pracownikowi przysługuje w każdym tygodniu prawo do co najmniej 35 godzin nieprzerwanego odpoczynku, obejmującego co najmniej 11 godzin nieprzerwanego odpoczynku dobowego. Takie unormowanie ma na celu zapewnienie możliwości zregenerowania sił oraz pozwala na efektywne łączenie pracy zawodowej z życiem prywatnym.

CKE na etapie zatrudniania ww. 34 pracowników, posiadała wiedzę o zatrudnieniu tych osób w innych instytucjach, co wynikało z danych zawartych w składanych dokumentach aplikacyjnych.

Przyczyną możliwości zaistnienia wskazanego ryzyka jest niewłaściwe zarządzanie tym ryzykiem, które powinno polegać na wprowadzeniu rozwiązań zabezpieczających kwalifikowalność wydatków dotyczących personelu projektów.

W aspekcie ryzyka zgłoszonego przez KE analizą objęto zapisy umowy zawartej przez CKE w dniu 28.08.2013 r. o świadczenie pomocy prawnej przez Kancelarię Prawną Aleksander Bolko i Adam Ostaszewski Spółka Partnerska Radcowie Prawni, zgodnie z którą Kancelaria zapewnia obecność co najmniej jednego radcy prawnego w siedzibie CKE, przez 5 dni w tygodniu (poniedziałek - piątek)

po 8 godzin w godzinach 08:15 – 16:15. Umowa ta, zawarta na okres od dnia 01.09.2013 r. do dnia 31.12.2014 r., nie obejmuje usług prawnych dot. projektów EFS. Wykonawca, zgodnie z umową, będzie sporządzał, w okresach miesięcznych, raport z otrzymanych i załatwionych spraw.

Umowę o świadczenie pomocy prawnej (w okresie dwóch miesięcy wrzesień - październik 2013 r.) wykonywała osoba jednocześnie zatrudniona w CKE od 1 września 2013 r. na stanowisku radcy prawnego w wymiarze 0,8 etatu w Zespole ds. realizacji projektów współfinansowanych z EFS, a od 1 listopada 2013 r. na 0,4 etatu.

W związku z zawartą umową o pracę, zgodnie z *Zakresem obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności* z 28 sierpnia 2013 r., pracownik ten jest obowiązany w szczególności przestrzegać czasu pracy ustalonego w zakładzie pracy.

W CKE, zgodnie z Regulaminem pracy, obowiązuje czas pracy od 08:15 – 16:15.

Przekazane przez CKE, dzienne raporty za okres dwóch miesięcy, tj. od 2 września 2013 r. do 29 października 2013 r. dotyczące realizowanych spraw w zakresie umowy o świadczenie pomocy prawnej, podpisywane były (obok innego radcy prawnego) przez ww. pracownika CKE, z wyjątkiem raportu z dnia 30 września 2013 r., podpisanego przez innego radcę prawnego.

Jednoczesne wykonywanie przez osobę obowiązków wynikających z umowy o świadczenie pomocy prawnej oraz z zatrudnienia w CKE w wymiarze 4/5 etatu stanowi zagrożenie wskazane przez KE.

Ponadto, kontrolujący dokonali analizy umów cywilnoprawnych dot. zadań CKE realizowanych przez pracowników CKE. Analiza ww. dokumentów nie wskazuje na to, aby realizacja tych umów przeszkadzała w wykonaniu zadań określonych w zakresach ich obowiązków. Zakresy obowiązków pracowników CKE realizujących ww. umowy cywilnoprawne nie obejmują zadań zawartych w przedmiotowych umowach.

III. a. Dopłaty do wypoczynku dla dzieci pracowników CKE

W wyniku kontroli wydatkowania środków z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w zakresie dofinansowania do wypoczynku dzieci w roku 2012, stwierdzono nieprawidłowość polegającą na wypłacaniu pracownikom CKE dofinansowania do wypoczynku ich dzieci, w równej wysokości (600 zł). Zasada wypłaty świadczeń każdemu „po równo” pozostaje w sprzeczności z kryterium socjalnym. Działanie takie stanowi naruszenie Regulaminu ZFŚS CKE oraz ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

III. b. Zasady udzielania pożyczek na cele mieszkaniowe

Zasady przyznawania pożyczek na cele mieszkaniowe ze środków ZFŚS określone są w różnych dokumentach, tj. w Regulaminie ZFŚS CKE, w Informacjach o działalności socjalnej i Tabeli dotyczącej pożyczek na cele mieszkaniowe.

W toku kontroli ustalono, że te uregulowania wewnętrzne nie są spójne. Niejasne zasady mogą być niezrozumiałe dla osób uprawnionych, może to też mieć wpływ na wystąpienie ryzyka nierównego traktowania pracowników.

Ustalono, iż zapis w Regulaminie „w przewidzianym do spłaty terminie osoba uprawniona nie może ubiegać się o innego rodzaju pożyczkę” jest nieprzestrzegany.

Ustalono, że występowały sytuacje rozpatrywania przez dyrektora CKE wniosków o zwiększenie wysokości kwot pożyczek ponad ustalony limit (od 23 tys. zł do 30 tys. zł), które nie zawierały uzasadnień, pomimo wymogów regulaminowych.

W roku 2013 dwóch pracowników CKE udzieliło poręczeń na ponad 100 tys. zł każdy. Brak uregulowań w Regulaminie częstotliwości poręczeń w wybranym okresie lub liczby pożyczek poręczanych przez jedną osobę budzi wątpliwości co do wiarygodności poręczycieli i możliwości spłaty zadłużenia w sytuacji dochodzenia roszczeń.

Przyczyną wskazanych nieprawidłowości jest nieprzestrzeganie postanowień Regulaminu ZFŚS CKE oraz niespójne uregulowania wewnętrzne i niedoprecyzowane zapisy dotyczące zasad udzielania pożyczek.

IV. Udzielanie zamówień publicznych na usługi prawnicze, w tym usługi w zakresie doradztwa prawnego i reprezentacji prawnej w 2013 r.

W związku z przeprowadzoną kontrolą w zakresie udzielenia zamówień na świadczenie usług prawniczych w roku 2013 zostały poddane analizie 3 zamówienia.

1. Ustalenia dotyczące zamówień w wyniku których CKE zawarło umowy:

- 1) Zlecenia obsługi prawnej z dnia 29.01.2013 r. z wykonawcą Wardyński i Wspólnicy Spółka Komandytowa z siedzibą w Warszawie (00-478) przy Al. Ujazdowskich 10.
- 2) O świadczenie pomocy prawnej z dnia 06.08.2013 r. z wykonawcą Kancelaria Prawna LexArt z siedzibą w Toruniu (87-100) przy ul. Broniewskiego 17 lok. 1.

Ze względu na wartość nieprzekraczającą wyrażonej w złotych równowartości kwoty 14 000 euro, zasady udzielania powyższych zamówień regulowane są przez zarządzenie Dyrektora CKE w sprawie udzielania zamówień publicznych oraz sposobu postępowania przy zawieraniu umów.

Zamówienia zostały udzielone zgodnie z regulacjami wewnętrznymi CKE.

2. Ustalenia dotyczące zamówienia na świadczenie usług prawniczych w wyniku którego w dniu 28.08.2013 r. została zawarta umowa z wykonawcą Kancelaria Prawna Aleksander Bolko i Adam Ostaszewski Spółka Partnerska Radcowie Prawni z siedzibą w Koszalinie (75-950) przy ul. Chrobrego 20/2.

Ze względu na szacunkową wartość zamówienia przekraczającą wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14 000 euro, zamówienie zostało udzielone

w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego na zasadach wynikających z ustawy Prawo zamówień publicznych⁴ – postępowanie nr CKE/2013/34.

W trakcie przeprowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono nieprawidłowości:

1) W zakresie naruszenia art. 25 ust. 2 ustawy w związku z § 1. ust. 1 pkt 3 rozporządzenia.

W celu oceny spełniania przez wykonawcę warunku posiadania wiedzy i doświadczenia, o którym mowa w art. 22 ust. 1 ustawy, w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ) w § 6 ust.1 pkt 1 Kontrolowany przytoczył opis dokumentu w postaci wykazu wykonanych lub wykonywanych usług, jaki wykonawca winien dołączyć do złożonej oferty na potwierdzenie spełniania warunku udziału w postępowaniu dotyczącego posiadania wiedzy i doświadczenia w brzmieniu: *„Wykaz wykonanych, a w przypadku świadczeń okresowych lub ciągłych również wykonywanych, usług w zakresie niezbędnym do wykazania spełniania warunku wiedzy i doświadczenia, w okresie ostatnich trzech lat przed upływem terminu składania ofert, a jeżeli okres prowadzenia działalności jest krótszy - w tym okresie, z podaniem ich wartości, przedmiotu, dat wykonania i podmiotów, na rzecz których usługi zostały wykonane, oraz załączeniem dowodów, czy zostały wykonane lub są wykonywane należycie”*. Brzmienie cytowanej regulacji jest niezgodne z brzemieniem § 1. ust. 1 pkt 3 obowiązującego rozporządzenia.

Powyższe, wraz z wykazem usług stanowiącym Załącznik nr 3 do SIWZ zawierającym niezgodne brzmienie § 1. ust. 1 pkt 3 rozporządzenia, narusza art. 25 ust. 2 ustawy w związku z § 1. ust. 1 pkt 3 rozporządzenia.

Brak wymogu stosowania obowiązku żądania dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu wynikającym z art. 5 ust. 1 ustawy – usługi o charakterze niepriorytetowym, nie zwalnia z obowiązku stosowania aktualnych regulacji prawnych. Brzmienie regulacji zostało zacytowane zgodnie § 1 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 grudnia 2009 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z 2009 r. Nr 226, poz. 1817), które obowiązywało do dnia 19.02.2013 r., natomiast postępowanie zostało wszczęte w dniu 14.08.2013 r. Dodatkowo cytowana regulacja została przytoczona w niepełnym brzmieniu.

---

⁴ Ilekroć mowa o:

- „ustawie”, należy rozumieć ustawę z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. nr 113 poz. 759 z późn. zm.),
- „zarządzeniu”, należy rozumieć zarządzenie nr 185 Dyrektora CKE z dnia 14.05.2012 w sprawie udzielania zamówień publicznych oraz sposobu postępowania przy zawieraniu umów,
- „rozporządzeniu”, należy rozumieć rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2013 r. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy, oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane (Dz. U. z 2013 r. Nr 231).

Redakcja aktualnego przepisu oznacza, że zamawiający mogą żądać wykazu wszystkich wykonanych robót budowlanych oraz wszystkich wykonanych (lub wykonywanych) głównych dostaw lub usług, a nie jak w poprzednim stanie prawnym rozporządzenia wykazów w zakresie niezbędnym do wykazania spełniania warunku wiedzy i doświadczenia. Mając na uwadze konieczność zagwarantowania usług prawniczych na najwyższym poziomie, poprzez przytoczenie nieaktualnej treści przepisu rozporządzenia dotyczącego wykazu usług, Kontrolowany ograniczył sobie możliwość weryfikacji pełnego obrazu działań podejmowanych przez wykonawcę. Proces postępowania o udzielenie zamówienia publicznego przede wszystkim ma na celu wybór oferty najkorzystniejszej. Dokonany wybór powinien również dać gwarancję wyboru wykonawcy zdolnego i dającego rękojmię należytego wykonania zamówienia. Konstrukcja aktualnego przepisu daje zamawiającemu duże możliwości w zakresie sposobu sprawdzenia, czy wiedza i doświadczenie wykonawcy są wystarczające, by mógł on spełnić warunki udziału w postępowaniu. W celu zweryfikowania rzetelności, kwalifikacji, efektywności i doświadczenia wykonawcy w § 1 ust. 4 rozporządzenia umożliwiono zamawiającemu w sposób obiektywny i niedyskryminacyjny, określić roboty budowlane, dostawy lub usługi, których dotyczy obowiązek wskazania przez wykonawcę w wykazie lub złożenia poświadczeń, lub żądać wskazania w wykazie informacji o robotach budowlanych, dostawach lub usługach niewykonanych lub wykonanych nienależycie, w celu zweryfikowania rzetelności, kwalifikacji, efektywności i doświadczenia wykonawcy. Kontrolowany nie skorzystał jednak z tej możliwości.

Podsumowując powyższe należy podkreślić, iż Kontrolowany zobowiązany jest stosować przepisy prawa w aktualnym brzmieniu, natomiast, z poszanowaniem zasad równego traktowania wykonawców, może odpowiednio doprecyzować zakres usług, dostaw lub robót budowlanych potwierdzających spełnianie warunku udziału w postępowaniu określonego w SIWZ.

- 2) W zakresie naruszenia art. 87 ust. 1 oraz art. 7 ustawy, co może stanowić naruszenie art. 8 ust. 3 ustawy oraz ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy, postępowanie o udzielenie zamówienia jest jawne. Wyjątek od powyższej zasady wprowadza art. 8 ust. 3 ustawy, w oparciu o który wykonawca może wyłączyć jawność informacji objętych tajemnicą przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. nr 153 poz. 1503, ze zm.). Stosownie do tego przepisu za tajemnicę przedsiębiorstwa mogą być uznane wyłącznie nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności.

W § 13 ust. 2 i 3 SIWZ Kontrolowany zawarł opis zobowiązujący wykonawcę do złożenia wraz z ofertą pisemnych wyjaśnień dotyczących zastrzeżenia części złożonej oferty z zastrzeżeniem, że: „W przypadku zastrzeżenia w ofercie części informacji/dokumentów jako tajemnicę przedsiębiorstwa Wykonawca zobowiązany jest do złożenia wraz z ofertą pisemnych wyjaśnień (...)” oraz „W przypadku gdy Wykonawca nie złoży wyczerpujących wyjaśnień w ww. zakresie lub z przedłożonych wyjaśnień nie będzie wynikało, że zastrzeżone dokumenty stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji /Dz. U. z 2003 r. Nr 153 poz. 1503, z późn. zm./ Zamawiający może uznać, bez dalszych wyjaśnień że przedłożone informacje/dokumenty nie stanowią tajemnicy przedsiębiorstwa”.

W przypadku zastrzeżenia przez wykonawcę części oferty, obowiązkiem zamawiającego jest w każdym przypadku takiego zastrzeżenia przeprowadzenie badania, w odniesieniu do każdego zastrzeżonego dokumentu i stwierdzenie, czy rzeczywiście zachodzą przesłanki dla zastrzeżenia tajemnicy. Zamawiający powinien dokonać oceny, jaki charakter ma zastrzeżona informacja. Jak wspomniano powyżej – istotne jest, czy informacje zastrzeżone jako tajemnica przedsiębiorstwa są informacjami, które są nieznane ogółowi osób. Zamawiający powinien przeprowadzić postępowanie wyjaśniające, zmierzające do ustalenia, czy informacje zastrzeżone przez wykonawcę stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa. Powinno być ono przeprowadzone na etapie badania i oceny ofert złożonych przez wykonawców w postępowaniu.

Wprowadzone przez Kontrolowanego do SIWZ zapisy nie dają wykonawcy możliwości złożenia wyjaśnień do złożonej oferty w przypadku niezłożenia ich wraz z ofertą, co jest niezgodne z art. 87 ust. 1 oraz art. 7 ustawy, a w przypadku błędnego ujawnienia zastrzeżonej treści oferty spowodowanej brakiem dołączonych do oferty wyjaśnień zostaną naruszone przepisy art. 8 ust. 3 ustawy oraz ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Po pierwsze należy zauważyć, iż zapisy SIWZ obligujące Wykonawcę do złożenia wraz z ofertą pisemnych wyjaśnień dotyczących zastrzeżenia części oferty są niezgodne z art. 87 ustawy, ponadto zarówno ustawa jak i rozporządzenie nie dają uprawnienie do żądania takiego dokumentu wraz ze składaną ofertą.

Po wtóre, niewyczerpujące w ocenie Kontrolowanego wyjaśnienia, a tym samym również niezłożenie stosownych wyjaśnień wraz z ofertą, nie dają Kontrolowanemu uprawnienia do odtajnienia zastrzeżonej treści oferty bez uzyskania wyjaśnień, które pozwolą Kontrolowanemu jednoznacznie stwierdzić, iż zastrzeżenie nie jest skuteczne.

Wynikająca z art. 7 ustawy fundamentalna zasada zachowanie uczciwej konkurencji oraz równego traktowanie wykonawców, która obowiązuje nie tylko na gruncie tej ustawy, nakłada na zamawiającego obowiązek traktowania na równych prawach wszystkie podmioty ubiegające

się o udzielenie zamówienia publicznego, jak również obowiązek szczególnej staranności w trakcie postępowania. Stawiane przez zamawiającego wymagania muszą być takie same dla wszystkich uczestników. Cytowane powyżej zapisy SIWZ stanowią naruszenie tej zasady.

Podsumowując powyższe poprzez wprowadzenie zapisów dotyczących obowiązku składania wyjaśnień zastrzeżenia oferty wraz ze składaną ofertą oraz zapisów dotyczących możliwości uznaniowego odtajnienia treści złożonej oferty, stanowi naruszenie art. 87 ust. 1 oraz art. 7 ustawy, a w przypadku błędnego ujawnienia zastrzeżonej treści oferty spowodowanej brakiem dołączonych do oferty wyjaśnień zostaną naruszone przepisy art. 8 ust. 3 ustawy oraz ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

3) W zakresie naruszenia art. 17 ust. 2 ustawy.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 w trakcie prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia zamawiający sporządza pisemny protokół postępowania o udzielenie zamówienia na wzorze zgodnym z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów w sprawie protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. W pozycji nr 3 protokołu winny zostać wymienione osoby wykonujące czynności związane z przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia oraz informację czy wskazane osoby wykonują czynności w postępowaniu. Zgodnie z art. 17 ust. 2 ustawy, osoby wykonujące czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznania, pisemne oświadczenie o braku lub istnieniu okoliczności wymienionych w ust. 1 przepisu, powodujących obowiązek wyłączenia z postępowania.

W protokole postępowania (Druk ZP-PN) w poz. nr 3 stwierdzono, że miejsce, w którym został wskazany kierownik Zamawiającego Pan Artur Gałęski, oznaczono „*x nie wykonuje czynności w postępowaniu i przekazał pisemne upoważnienie do dokonania w postępowaniu o udzielenie zamówienia czynności kierownika Zamawiającego*”.

Dostarczona przez Kontrolowanego dokumentacja postępowania zawiera dokumenty z których wynika, iż Pan Dyrektor Artur Gałęski dwukrotnie powołał Komisję przetargową. Powołanie pierwotnego składu Komisji przetargowej nastąpiło przed wszczęciem postępowania w dniu 10.07.2013 r. zarządzeniem nr 276 Dyrektora CKE w sprawie powołania Komisji przetargowej. W dniu 23.08.2013 r. trzy osoby ze składu Komisji przetargowej oraz pracownik zamawiającego, któremu Kierownik zamawiającego powierzył wykonanie zastrzeżonych dla siebie czynności, złożyło oświadczenie z art. 17 ust.2 ustawy o istnieniu okoliczności powodujących obowiązek wyłączenia z postępowania. W związku z wyłączeniem trzech osób z czteroosobowego składu Komisji przetargowej oraz pracownika zamawiającego, któremu Kierownik zamawiającego powierzył wykonanie zastrzeżonych dla siebie czynności, Pan Dyrektor Artur Gałęski, jako Kierownik zamawiającego, powołał w dniu 23.08.2013 r. Komisję przetargową w nowym składzie zarządzeniem nr 289 Dyrektora

CKE w sprawie powołania Komisji przetargowej. Nie można zatem uznać, że Pan Dyrektor Artur Gałęski nie wykonywał czynności w postępowaniu.

Z powodu wyłączenia z postępowania pracownika pełniącego funkcję Kierownika zamawiającego, Pan Dyrektor Artur Gałęski jako Kierownik zamawiającego, dokonał czynności powołania nowego składu Komisji przetargowej w związku z czym wystąpił obowiązek złożenia ww. oświadczenia określonego w art. 17 ust. 2 ustawy (Druk ZP-1), natomiast jego brak stanowi naruszenie tego przepisu.

Zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy czynności związane z przygotowaniem oraz przeprowadzeniem postępowania o udzielenie zamówienia wykonują osoby zapewniające bezstronność i obiektywizm, a obowiązek składania oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności stanowiących podstawę wyłączenia z postępowania wynikający z art. 17 ust. 2 ustawy ma na celu zapewnienie aby czynności te zostały wykonane przez osoby zapewniające bezstronność i obiektywizm.

Wspomniane powyżej zarządzenia Dyrektora CKE w sprawie powołania i zmiany składu osobowego Komisji przetargowej w swojej podstawie prawnej przywołują art. 19 i 21 ustawy oraz § 11 zarządzenia. Zgodnie z wymienionymi regulacjami Kierownik zamawiającego powołuje komisję do przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia, a jej członków powołuje i odwołuje kierownik zamawiającego. Zatem powołanie obydwu składów Komisji przetargowej odbyło się na podstawie ustawy i zgodnie z nią. Pomimo, iż wartość szacunkowa była mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy, Kontrolowany skorzystał z uprawnienia wynikającego z art. 19 ustawy. Skoro Kierownik zamawiającego zdecydował się powołać komisję przetargową mimo braku takiego obowiązku, zobowiązany jest do stosowania właściwych przepisów dotyczących komisji przetargowej zawartych w ustawie. Ponadto korzystając z uprawnienia wynikającego z art. 18, Kierownik zamawiającego powierzył pisemnie wykonywanie zastrzeżonych dla niego czynności, pracownikom zamawiającego na podstawie udzielonych pisemnie upoważnień: nr 20/2013 z dnia 11.06.2013 r oraz nr 51/2013 z dnia 23.08.2013 r.

W tym miejscu zwrócić należy również uwagę na niezgodność występującą w poz. nr 3 protokołu. Wymienione w tym miejscu upoważnienie dla pracownika zamawiającego, któremu Kierownik zamawiającego powierzył wykonanie zastrzeżonych dla siebie czynności nr 37/2013 z dnia 27.06.2013 r., które zostało podpisane przez Dyrektora CKE, upoważnia jedynie do „*wykonywania czynności zastrzeżonych dla dyrektora i działania w moim imieniu w zakresie zaciągania zobowiązań, w tym podpisywania umów, po uprzednim uzyskaniu kontrasygnaty głównego księgowego*”. Zakres wymienionego upoważnienia nie uprawnia pracownika do wykonywania czynności zastrzeżonych dla Kierownika zamawiającego, które wykonywał.

Należy podkreślić, iż art. 17 ust. 1 ustawy dotyczy wszystkich osób wykonujących czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, czyli osób wykonujących czynności w postępowaniu

od momentu ogłoszenia o zamówieniu do momentu wyboru oferty najkorzystniejszej lub unieważnienia postępowania. Czynności wykonywane w postępowaniu zostały przewidziane i precyzyjnie wymienione w przepisach ustawy i niewątpliwie jedną z nich jest powołanie nowego składu Komisji przetargowej przez Dyrektora CKE.

W trakcie czynności kontrolnych w ww. zakresie ujawniono okoliczności wskazujące na naruszenie dyscypliny finansów publicznych, o którym mowa w art. 17 ust. 4 ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. 2005, nr 14, poz. 114), zgodnie z którym naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezłożenie przez osobę wykonującą czynności w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego po stronie zamawiającego oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności powodujących wyłączenie z tego postępowania.

Przyczynami wskazanych nieprawidłowości jest niedostosowanie treści SIWZ do aktualnego stanu prawnego oraz niezastosowanie obowiązku złożenia oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności powodujących obowiązek wyłączenia z postępowania przez Pana Artura Gałęskiego, jako osobę wykonującą czynności w postępowaniu.

3. Ustalenia dotyczące zgodności działania z regulacjami wewnętrznymi CKE

W wyniku dokonanej analizy dokumentacji przekazanej przez Kontrolowanego została stwierdzona uchybienia naruszająca §2 ust. 2 i 5 zarządzenia nr 185 Dyrektora CKE z dnia 14.05.2012 w sprawie udzielania zamówień publicznych oraz sposobu postępowania przy zawieraniu umów. Wymienione regulacje zobowiązują Kontrolowanego do wykonania następujących czynności:

- 1) §2 ust. 2 zarządzenia: *Pracownik komórki właściwej ds. zamówień publicznych we współpracy z pracownikiem lub współpracownikiem komórki właściwej ds. prawnych, w terminie do dnia 20 grudnia każdego roku, na podstawie informacji, o których mowa w ust. 1, sporządza projekt planu zamówień publicznych (prowizorium) na następny rok budżetowy i zamieszcza go na stronie internetowej CKE.*
- 2) §2 ust. 2 zarządzenia: *Plan zamówień publicznych po ostatecznym zatwierdzeniu, pracownik lub współpracownik komórki właściwej ds. zamówień publicznych zamieszcza na stronie internetowej CKE.*

Analiza strony internetowej CKE, jak również strony BIP CKE nie wykazała wypełnienia obowiązku wynikającego z cytowanych powyżej regulacji.

V. Udzielanie upoważnień przez dyrektora CKE

1. W okresie od 1 lipca 2011 r. do 5 lipca 2013 r. Kierownik jednostki kontrolowanej udzielił pracownikom CKE 147 upoważnień i pełnomocnictw, w tym 15 upoważnień do wykonywania czynności zastrzeżonych dla dyrektora CKE.

Dyrektor CKE wydał upoważnienia do:

- wykonywania wszystkich czynności w ramach kontroli zarządczej, wskazując na osobistą odpowiedzialność za wykonywane czynności (upoważnienie nr 28/2012 z 21 sierpnia 2012 r. – obowiązujące do 28 czerwca 2013 r.),
- koordynowania i nadzoru całokształtu spraw związanych z kontrolą zarządczą oraz audytem (upoważnienie nr 43 z 28 czerwca 2013 r. - obowiązujące).

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885 i 938.) kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Zgodnie z art. 69 ust. 1 pkt 3 tej ustawy, zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków kierownika jednostki.

Kontrolę zarządczą, rozumianą jako ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań, należy wiązać z zarządzaniem daną jednostką, a zapewnienie odpowiedniego systemu w tym zakresie należy do obowiązków kierownika jednostki. Wykonywania tych obowiązków (wszystkich czynności w tym zakresie) nie można w całości powierzyć innej osobie (pracownikowi podległemu).

Dyrektor CKE wydał upoważnienia do:

- koordynowania i nadzoru całokształtu spraw związanych z odbiorem nadgodzin w CKE (upoważnienie nr 17/2013 z 22 maja 2013 r.).

Jednocześnie zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności tego pracownika (z 05.06.13, 27.06.13) zawiera obowiązki – nadzór nad prowadzeniem spraw kadrowych pracowników CKE.

Nie jest celowe sporządzanie dodatkowych upoważnień obok funkcjonujących w CKE zakresów obowiązków, w których zadania te zostały zawarte.

2. Zakresy obowiązków pracowników w kontekście udzielonych upoważnień.

Zgodnie z art. 94 pkt 1 Kodeksu pracy, Pracodawca jest obowiązany w szczególności zaznajamiać pracowników podejmujących pracę z zakresem ich obowiązków, sposobem wykonywania pracy na wyznaczonych stanowiskach oraz ich podstawowymi uprawnieniami.

Zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie zakresu prowadzenia przez pracodawców dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy oraz sposobu prowadzenia akt osobowych pracownika*, pracodawca zakłada i prowadzi oddzielne dla każdego pracownika akta osobowe (§ 6 ust. 1). Na podstawie § 6 ust. 2 pkt 2 lit a, akta osobowe pracownika obejmują m.in. zakres czynności (zakres obowiązków), jeżeli pracodawca dodatkowo w tej formie określił zadania pracownika wynikające z umowy o pracę.

W CKE formą określenia zadań pracownika wynikających z umowy o pracę są *Zakresy obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników*.

Zgodnie z § 5 Regulaminu pracy⁵ - bezpośredni przełożony pracownika jest obowiązany do zapoznania pracownika z jego zakresem obowiązków wynikającym z opisu stanowiska pracy.

Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności (z 28.06.2013 r.) osoby zatrudnionej na stanowisku Wicedyrektora CKE zawierał zapis, że uprawnienia do podejmowania decyzji wynikają z odrębnych upoważnień.

Wymagane jest:

- dokonanie analizy wydanych upoważnień pod względem ich skuteczności, prawidłowości i celowości,
- dokonanie przeglądu zakresów obowiązków pracowników w kontekście udzielonych tym pracownikom upoważnień, w celu ewentualnego uzupełnienia zakresów obowiązków i zrezygnowania z dodatkowych upoważnień.

Centralna Komisja Egzaminacyjna pismem z 24 grudnia 2013 r. (znak: CKE-SG/630/1174/13) poinformowała o podjętych czynnościach, mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości wskazanych w projekcie wystąpienia pokontrolnego, tj.:

- 1) rozpoczętych pracach nad zmianą obowiązującego *Regulaminu ZFŚS CKE* (punkty: III.a. i III.b.);
- 2) prowadzonej obecnie analizie i weryfikacji upoważnień udzielonych przez dyrektora CKE, w odniesieniu do obowiązków określonych w zakresie obowiązków każdego pracownika (pkt V).

Ponadto, CKE poinformowała, że zgodnie z najnowszymi wytycznymi Komisji Europejskiej oraz mając na względzie potencjalne zagrożenia dla efektywnej realizacji projektu, wynikające z jednoczesnego zatrudniania w ramach projektu - na pełen etat - osób już zatrudnionych w innych instytucjach - również w pełnym wymiarze czasu pracy, podjęte zostały w CKE działania zmierzające do osiągnięcia stanu, w którym łączne zaangażowanie pracowników, w szczególności telepracowników, w realizację zadań w projektach i poza nimi nie będzie przekraczało 240 godzin miesięcznie (pkt II).

Biorąc pod uwagę ustalenia kontroli oraz przedstawioną przez Centralną Komisję Egzaminacyjną informację o podjętych czynnościach, mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości wskazanych w projekcie wystąpienia pokontrolnego, na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy o kontroli, zalecam:

- 1) niewypłacanie pracownikom zaliczek bez podstawy prawnej (dot. zaliczek, które nie są przeznaczone na delegacje krajowe lub zagraniczne),
- 2) niezwłoczne rozliczanie bądź zwrot zaliczki w przypadku, gdy wyjazd się nie odbył,
- 3) rzetelną kalkulację kosztów planowanych wyjazdów,

---

⁵ Regulamin pracy stanowi załącznik nr 1 do zarządzenia nr 120 Dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej z dnia 12 listopada 2009 r. w sprawie ustalenia Regulaminu pracy w Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

- 4) odpowiednio dostosowywać treści SIWZ oraz pism w postępowaniach poprzez zmianę zakwestionowanych zapisów i dostosowanie do aktualnego stanu prawnego,
- 5) stosowanie obowiązku składania oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności powodujących obowiązek wyłączenia z postępowania przez osoby wykonujące czynności w postępowaniu.

Ponadto wobec podjętych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną prac nad zmianą obowiązującego *Regulaminu ZFŚS CKE*, zalecam:

- 1) stosowanie kryterium socjalnego przy udzielaniu dofinansowania do wypoczynku dziecka,
- 2) doprecyzowanie zasad udzielania pożyczek na cele mieszkaniowe i usunięcie rozbieżności pomiędzy Regulaminem, Informacjami i Tabelami (z regulacji tych winny wynikać jednoznacznie wymogi do udzielenia pożyczki).

Na podstawie art. 49 w zw. z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli, proszę o przekazanie w terminie do końca marca 2014 r., informacji o sposobie wykonania zaleceń, podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia lub o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch egzemplarzach.

Joanna Kluzik-Rostkowska